

Brussel, 24 november 2022
(OR. en)

15176/22

**Interinstitutioneel dossier:
2022/0367(NLE)**

**ENER 626
CLIMA 626
CONSUM 307
TRANS 736
AGRI 670
IND 503
ENV 1198
COMPET 945
FORETS 128**

RESULTAAT BESPREKINGEN

van: het secretariaat-generaal van de Raad
aan: de delegaties

nr. vorig doc.: 14964/22
nr. Comdoc.: 14349/22

Betreft: Voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van een kader om de uitrol van hernieuwbare energie te versnellen
- Akkoord over de inhoud

De delegaties vinden in de bijlage de tekst van het voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van een kader om de uitrol van hernieuwbare energie te versnellen, nadat tijdens de buitengewone zitting van de Raad Energie van 24 november 2022 overeenstemming is bereikt over de inhoud ervan.

De tekst in de bijlage wordt nog bijgewerkt door de juristen-linguïsten.

2022/0367 (NLE)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

tot vaststelling van een kader om de uitrol van hernieuwbare energie te versnellen

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 122, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De militaire agressie van de Russische Federatie tegen Oekraïne en de ongekende beperking van aardgasleveringen van de Russische Federatie aan de lidstaten vormen een gevaar voor de voorzieningszekerheid van de Unie en haar lidstaten. Tegelijk hebben de inzet van de gastoevoer als wapen en de manipulatie van de markten door de Russische Federatie door opzettelijke verstoringen van de gasstromen de energieprijzen in de Unie zeer sterk doen stijgen, waardoor niet alleen de economie van de Unie in gevaar komt maar ook de voorzieningszekerheid ernstig wordt bedreigd. Een snelle uitrol van hernieuwbare energiebronnen kan helpen om de gevolgen van de huidige energiecrisis te verzachten en een verdedigingswal opwerpen tegen de acties van Rusland. Hernieuwbare energie kan de Russische inzet van energie als wapen in aanzienlijke mate helpen bestrijden, door de voorzieningszekerheid van de Unie te versterken, de volatiliteit op de markt te verminderen en de energieprijzen te verlagen.

- (3) In de afgelopen maanden hebben de acties van Rusland de situatie op de markt verder verslechterd, met name vanwege het grotere risico dat de Russische gasleveringen aan de Unie in de nabije toekomst volledig worden stopgezet, wat gevolgen heeft gehad voor de voorzieningszekerheid van de Unie. Hierdoor is de volatiliteit van de energieprijzen in de Unie sterk toegenomen en zijn de gas- en elektriciteitsprijzen tijdens de zomer tot recordhoogte opgestuwd. Dit heeft geleid tot stijgende detailhandelsprijzen voor elektriciteit, die naar verwachting gaandeweg in de meeste consumentencontracten doorsijpelen, waardoor huishoudens en bedrijven hier steeds meer last van ondervinden. De verslechterde situatie op de energiemarkten heeft aanzienlijk bijgedragen tot de algemene inflatie in de eurozone en de economische vertraging in de Unie. Los van een eventuele tijdelijke verlaging van de groothandelsprijzen blijft dit risico actueel, en volgend jaar in nog grotere mate, zoals in het recentste noodvoorstel van de Commissie wordt onderkend.¹ Europese energiebedrijven kunnen volgend jaar grote moeite hebben om hun gasopslag te vullen, aangezien het in het licht van de huidige politieke situatie zeer waarschijnlijk is dat er nog minder of zelfs geen gas via pijpleidingen uit Rusland naar de Unie zal stromen. Bovendien is de doelstelling voor 2023, zoals vastgelegd in de gasopslagverordening (Verordening (EU) 2022/1032), om 90 % van de gasopslagcapaciteit van de Unie te vullen, ten opzichte van 80 % voor deze winter. Ook kunnen onvoorspelbare gebeurtenissen, zoals sabotage van pijpleidingen, en andere verstoringrisico's tot extra spanningen op de gasmarkten leiden. Daarnaast zijn de vooruitzichten voor het concurrentievermogen van de Europese industrie op het gebied van hernieuwbare-energie technologie verzwakt door recent beleid in andere delen van de wereld dat gericht is op steun voor en een snellere opschaling van complete waardeketens voor hernieuwbare-energie technologie.
- (4) Daarom, en om Europese consumenten en bedrijven minder bloot te stellen aan de negatieve economische en maatschappelijke gevolgen van hoge en volatiele prijzen, en om de vereiste vermindering van de vraag naar energie gemakkelijker te verwezenlijken door aardgasleveringen te vervangen door energie uit hernieuwbare bronnen, en verder om de voorzieningszekerheid te vergroten, moet de Unie onmiddellijke en tijdelijke stappen zetten om de uitrol van hernieuwbare energiebronnen te versnellen, met name middels gerichte maatregelen waarmee het tempo van de uitrol van hernieuwbare energiebronnen in de Unie op korte termijn kan worden bespoedigd.

¹ COM(2022) 553 final.

- (5) De dringende maatregelen worden geselecteerd vanwege hun aard en hun potentieel om op korte termijn aan de oplossing van de noodsituatie op energiegebied bij te dragen. Meer in het bijzonder kunnen de lidstaten verschillende maatregelen snel uitvoeren om de vergunningsprocedure voor projecten op het gebied van hernieuwbare energie te stroomlijnen, zonder dat hun nationale procedures en rechtsstelsels omstandig moeten worden gewijzigd, zodat de uitrol van hernieuwbare energiebronnen op korte termijn een sterke impuls krijgt. Sommige van deze maatregelen zijn algemeen van aard, zoals de invoering van een weerlegbaar vermoeden dat projecten op het gebied van hernieuwbare energie van hoger openbaar belang zijn voor de toepassing van de relevante milieuwetgeving, of de invoering van verduidelijkingen met betrekking tot het toepassingsgebied van bepaalde milieurichtlijnen en de vereenvoudiging van het vergunningskader voor de repowering van installaties voor hernieuwbare energie, door de nadruk te leggen op de gevolgen van de wijzigingen of uitbreidingen ten opzichte van het oorspronkelijke project. Andere maatregelen zijn gericht op specifieke technologieën, zoals de aanzienlijk kortere en snellere vergunningverlening voor apparatuur voor zonne-energie op bestaande structuren. Het is passend deze noodmaatregelen zo snel mogelijk uit te voeren en zo nodig aan te passen om de huidige uitdagingen gericht aan te pakken.

- (6) Er moeten aanvullende dringende en gerichte maatregelen worden ingevoerd voor specifieke technologieën en voor het soort projecten met het grootste potentieel voor snelle uitrol en met onmiddellijke gevolgen voor de doelstellingen om de prijsvolatiliteit te verminderen en de vraag naar aardgas te verlagen zonder de totale vraag naar energie te beperken. Naast de versnelling van de vergunningsprocedures voor apparatuur voor zonne-energie op kunstmatige structuren, is het passend de uitrol van kleinschalige zonne-energie-installaties, ook voor zelfverbruikers van hernieuwbare energie en collectieve zelfverbruikers zoals lokale energiegemeenschappen, te bevorderen en te versnellen, aangezien deze de goedkoopste en toegankelijkste opties zijn met de minste milieu- of andere gevolgen voor een snelle uitrol van nieuwe installaties voor hernieuwbare energie. Bovendien ondersteunen deze projecten rechtstreeks huishoudens en bedrijven die met hoge energieprijzen te kampen hebben en beschermen zij consumenten tegen prijsvolatiliteit. Repowering van hernieuwbare-energiecentrales is een optie om de productie van hernieuwbare energie snel op te voeren met het minste effect op de netwerkinfrastructuur en het milieu, ook in het geval van technologieën voor de productie van hernieuwbare energie, zoals windenergie, waarvoor de vergunningsprocedures doorgaans langer zijn. Ten slotte zijn warmtepompen een rechtstreeks hernieuwbaar alternatief voor aardgasketels en hebben zij het potentieel om de vraag naar aardgas tijdens het stookseizoen aanzienlijk te verminderen.
- (6a) Deze verordening moet van toepassing zijn op vergunningsprocedures met een aanvangsdatum tijdens de looptijd van de verordening. Met het oog op de doelstelling van deze verordening, en de hoogdringendheid en de uitzonderlijke context van de vaststelling ervan, met name gezien het feit dat een versnelling op korte termijn van het tempo van de uitrol van hernieuwbare energie in de Unie de toepassing van de bepalingen van deze verordening op hangende vergunningsprocedures rechtvaardigt, moet de lidstaten worden toegestaan deze verordening, of sommige bepalingen ervan, toe te passen op lopende vergunningsprocedures waarvoor de bevoegde autoriteit nog geen definitief besluit heeft genomen, mits bij de toepassing van die voorschriften de reeds bestaande rechten van derden en hun legitieme verwachtingen naar behoren worden geëerbiedigd. Daarom moeten de lidstaten die besluiten deze verordening geheel of gedeeltelijk toe te passen op lopende vergunningsprocedures, ervoor zorgen dat deze verordening evenredig wordt toegepast op hangende vergunningsprocedures en de rechten en legitieme verwachtingen van alle belanghebbenden door de verordening op passende wijze worden beschermd.

- (7) Een van de tijdelijke maatregelen is de invoering van een weerlegbaar vermoeden dat projecten op het gebied van hernieuwbare energie van hoger openbaar belang zijn en de volksgezondheid en de openbare veiligheid ten goede komen, een en ander voor de toepassing van de relevante milieuwetgeving van de Unie, tenzij er duidelijke aanwijzingen zijn dat deze projecten grote nadelige milieueffecten hebben die niet kunnen worden beperkt of gecompenseerd. Installaties voor hernieuwbare energie, inclusief warmtepompen of windenergie, zijn van cruciaal belang om de klimaatverandering en de verontreiniging te bestrijden, de energieprijzen te verlagen, de afhankelijkheid van de Unie van fossiele brandstoffen te verminderen en de voorzieningszekerheid van de Unie te waarborgen. Door het vermoeden dat installaties voor hernieuwbare energie, inclusief warmtepompen, van hoger openbaar belang zijn en de volksgezondheid en de openbare veiligheid dienen, zouden die projecten, indien nodig, met onmiddellijke ingang kunnen profiteren van een vereenvoudigde beoordeling voor een specifieke afwijking, zoals in de desbetreffende milieuwetgeving van de Unie is bepaald. De lidstaten zouden op grond van hun specifieke nationale kenmerken de mogelijkheid moeten krijgen om de toepassing van dit vermoeden te beperken tot bepaalde delen van hun grondgebied of bepaalde technologieën of projecten. De lidstaten kunnen overwegen dit vermoeden toe te passen in hun desbetreffende nationale landschapswetgeving.
- (8) Dit weerspiegelt de belangrijke rol die hernieuwbare energie kan spelen bij de decarbonisatie van het energiesysteem van de Unie, bij onmiddellijke oplossingen ter vervanging van op fossiele brandstoffen gebaseerde energie en bij de verslechterende situatie op de markt.
- (9) Om knelpunten in de vergunningsprocedure en de exploitatie van installaties voor hernieuwbare energie weg te nemen, moet bij de planning- en vergunningsprocedure voorrang worden gegeven aan de bouw en de exploitatie van installaties voor energie uit hernieuwbare bronnen en de daarmee verband houdende ontwikkeling van netwerk- en infrastructuur, als in individuele gevallen rechtmatige belangen worden afgewogen, in ieder geval voor projecten die van algemeen belang worden geacht. Ter zake van beschermde soorten moet de vorige zin alleen gelden indien en voor zover passende instandhoudingsmaatregelen voor soorten worden getroffen die bijdragen tot het behouden of herstellen van de populaties in een gunstige staat van instandhouding, en voor dit doel voldoende financiële middelen en gebieden ter beschikking worden gesteld.

- (10) Zonne-energie is een belangrijke bron van hernieuwbare energie om een einde te maken aan de afhankelijkheid van de Unie van Russische fossiele brandstoffen en de transitie naar een klimaatneutrale economie te verwezenlijken. Fotovoltaïsche zonne-energie, een van de goedkoopste beschikbare bronnen van elektriciteit, en thermische zonne-energie-technologieën die hernieuwbare verwarming voor een lage prijs per eenheid warmte leveren, kunnen snel worden uitgerold en rechtstreeks aan burgers en bedrijven ten goede komen. In dit verband wordt, conform de EU-strategie voor zonne-energie², de ontwikkeling van een veerkrachtige industriële waardeketen voor zonne-energie in de Unie ondersteund, onder meer via de alliantie voor de zonne-energiesector die eind 2022 van start gaat. Door de vergunning van projecten op het gebied van hernieuwbare energie te versnellen en te verbeteren, wordt de uitbreiding van de productiecapaciteit van de EU voor technologie op het gebied van schone energie ondersteund. De huidige omstandigheden, en vooral de volatiele elektriciteitsprijzen, nopen tot onmiddellijk optreden om de vergunningsprocedures aanzienlijk te versnellen, teneinde te waarborgen dat apparatuur voor zonne-energie sneller kan worden geïnstalleerd op kunstmatige structuren, wat doorgaans minder ingewikkeld is dan constructies op de grond en snel kan helpen de gevolgen van de actuele energiecrisis te mitigeren, mits het net stabiel, betrouwbaar en veilig blijft. Voor deze installaties moeten daarom kortere vergunningsprocedures gelden dan voor andere projecten op het gebied van hernieuwbare energie.
- (11) Daarom wordt in dit voorstel een uiterste termijn van drie maanden ingevoerd voor de vergunningsprocedure voor de installatie van apparatuur voor zonne-energie en de op dezelfde locatie gelegen opslagfaciliteiten en de aansluiting ervan op het net op bestaande en toekomstige kunstmatige structuren die voor andere doeleinden dan zonne-energieproductie zijn opgericht. Voorts wordt voor deze installaties een specifieke vrijstelling ingevoerd van de verplichting om een milieueffectbeoordeling uit te voeren overeenkomstig Richtlijn 2011/92/EU, omdat ze doorgaans geen aanleiding tot bezorgdheid in verband met concurrerend gebruik van ruimte of milieueffecten geven. Een investering in kleine gedecentraliseerde zonne-energie-installaties om zelfverbruiker van hernieuwbare energie te worden, is een van doeltreffendste manieren voor een energieverbruiker om de energie-rekening en blootstelling aan prijsvolatiliteit te verlagen. De lidstaten moeten de mogelijkheid krijgen om bepaalde gebieden of structuren van deze kortere termijn en deze vrijstelling uit te sluiten om naar behoren gemotiveerde redenen.

² COM/2022/221 final.

- (12a) Installaties voor zelfgeproduceerde energie, ook voor collectieve zelfverbruikers zoals lokale energiegemeenschappen, dragen ook bij tot een lagere totale vraag naar aardgas, tot een weerbaarder systeem en tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie op het gebied van hernieuwbare energie. De installatie van apparatuur voor zonne-energie met een vermogen van minder dan 50 kW, met inbegrip van installaties van zelfverbruikers van hernieuwbare energie, heeft waarschijnlijk geen grote nadelige gevolgen voor het milieu of het net en leveren geen veiligheidsproblemen op. Verder is er voor kleine installaties doorgaans geen capaciteitsuitbreiding op het netaansluitpunt nodig. Vanwege de onmiddellijke positieve gevolgen van dit soort installaties voor verbruikers en de beperkte milieueffecten ervan, is het passend de hiervoor geldende vergunningsprocedure verder te stroomlijnen, mits die installaties de bestaande capaciteit van de aansluiting op het distributienet niet overschrijden, met de invoering van een stilzwijgende instemming van de overheid in de toepasselijke vergunningsprocedure, om de uitrol van deze installaties te bevorderen en te versnellen en op korte termijn de vruchten ervan te plukken. De lidstaten moeten de mogelijkheid krijgen om een lagere drempel dan 50 kW toe te passen vanwege hun interne beperkingen, mits deze drempel hoger blijft dan 10,8 kW. De bevoegde entiteiten kunnen tijdens de vergunningsprocedure van een maand aanvragen voor zulke installaties weigeren om redenen die verband houden met de veiligheid, stabiliteit en betrouwbaarheid van het net op basis van een voldoende met redenen omkleed antwoord.
- (12) De repowering van bestaande installaties voor hernieuwbare energie heeft een aanzienlijk potentieel om snel meer hernieuwbare elektriciteit op te wekken, waardoor het gasverbruik kan verminderen. Met repowering kunnen locaties met een groot potentieel voor hernieuwbare energie in gebruik blijven, waardoor minder nieuwe locaties voor projecten op het gebied van hernieuwbare energie moeten worden aangewezen. Middels de repowering van windenergiecentrales met efficiëntere turbines kan de bestaande capaciteit met minder, maar grotere en efficiëntere turbines worden behouden, of kan de capaciteit worden verhoogd. Repowering heeft meer voordelen, zoals de bestaande netaansluiting, een waarschijnlijk grotere mate van maatschappelijke acceptatie en kennis van milieueffecten.

- (13) Naar schatting bereikt 38 GW aan onshore-windcapaciteit tussen 2021 en 2025 het einde van de normale operationele levensduur van 20 jaar. Het uitschakelen van deze capaciteit in plaats van het repoweren zou tot een substantiële vermindering van de momenteel beschikbare capaciteit voor hernieuwbare energie leiden, wat de situatie op de energiemarkt verder zou verergeren. Een onmiddellijke vereenvoudiging en versnelling van repowering-vergunningen zijn van cruciaal belang om de capaciteit voor hernieuwbare energie in de Unie te behouden en te verhogen. Daartoe bevat de voorgestelde verordening extra maatregelen.
- (14) Daarom is het passend maatregelen te treffen om de vergunningsprocedure voor de repowering van projecten op het gebied van hernieuwbare energie verder te stroomlijnen. Met name moet de uiterste termijn van zes maanden voor de vergunningsprocedure voor de repowering van projecten op het gebied van hernieuwbare energie alle toepasselijke milieueffectbeoordelingen omvatten. Als een screening of milieueffectbeoordeling nodig is voor de repowering van een installatie voor hernieuwbare energie of een daarmee verband houdende netwerkinfrastructuur om hernieuwbare energie in het elektriciteitssysteem te integreren, moet die bovendien beperkt blijven tot een beoordeling van de mogelijke aanzienlijke gevolgen van de wijziging of uitbreiding ten opzichte van het oorspronkelijke project.
- (15) Om de repowering van installaties voor hernieuwbare energie te bevorderen en te versnellen, moet onmiddellijk een vereenvoudigde procedure voor netaansluitingen worden opgezet indien de repowering leidt tot een beperkte toename van de totale capaciteit ten opzichte van het oorspronkelijke project.
- (16) Bij de repowering van een zonne-energie-installatie kunnen de doeltreffendheid en de capaciteit toenemen zonder de ingenomen ruimte te vergroten. De gerepowerde installatie behoudt dus dezelfde impact op het milieu als de originele installatie, zolang de ingenomen ruimte in het proces niet is vergroot en de oorspronkelijk vereiste milieumaatregelen nog altijd worden nageleefd.

- (17) Warmtepompen zijn een belangrijke technologie om hernieuwbare verwarming en koeling van omgevingsenergie op te wekken, met inbegrip van afvalwaterzuiveringsinstallaties en geothermische energie. Met warmtepompen kunnen ook afvalwarmte en -koude worden gebruikt. Door de snelle uitrol van warmtepompen waarmee onvolledig benutte hernieuwbare energiebronnen zoals omgevingsenergie, geothermische energie en afvalwarmte van de industriële en tertiaire sectoren, inclusief datacentra, worden geactiveerd, kunnen op aardgas en op andere fossiele brandstoffen gebaseerde ketels worden vervangen door een hernieuwbare verwarmingsoplossing, en kan tegelijkertijd de energie-efficiëntie stijgen. Hierdoor wordt het gebruik van gas voor verwarming versneld verminderd, in gebouwen en in de industrie. Om de installatie en het gebruik van warmtepompen te versnellen, is het passend gerichte kortere vergunningsprocedures voor dergelijke installaties in te voeren, inclusief een vereenvoudigde procedure voor aansluitingen op het elektriciteitsnet van kleinere warmtepompen, indien er geen veiligheidsoverwegingen zijn, er geen verdere werkzaamheden nodig zijn voor netaansluitingen en er geen sprake is van technische onverenigbaarheid van de systeemonderdelen en tenzij die procedure krachtens nationaal recht niet nodig is. Dankzij een snellere en gemakkelijkere installatie van warmtepompen zal een groter aandeel van hernieuwbare energiebronnen voor verwarming – momenteel goed voor bijna de helft van het energieverbruik van de Unie – ten goede komen aan de voorzieningszekerheid en de moeilijke marktsituatie.
- (17a) Bij de toepassing van de termijnen voor de installatie van apparatuur voor zonne-energie, de repowering van hernieuwbare-energiecentrales en de uitrol van warmtepompen, mag de tijd voor de bouw, de aanleg of de repowering van de centrales, de netaansluitingen daarvan en de bijbehorende noodzakelijke netinfrastructuur, niet worden meegeteld in deze termijnen, tenzij deze samenvalt met een administratief stadium van de vergunningsprocedure. Voorts mag de periode voor de nodige administratieve stadia voor aanzienlijke verbeteringen van het net die vereist zijn om de stabiliteit, de betrouwbaarheid en de veiligheid van het net te waarborgen, evenmin worden meegerekend in de termijnen.
- (17b) Om de uitrol van hernieuwbare energie verder te vergemakkelijken, moeten de lidstaten de mogelijkheid behouden om de termijnen van de vergunningsprocedure verder te verkorten.

- (18) Het Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden van de VN/ECE (het Verdrag van Aarhus), in het bijzonder de verplichtingen van de lidstaten inzake inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter, blijft van toepassing.
- (19) Het beginsel van energiesolidariteit is een algemeen beginsel van Unierecht³ en geldt voor alle lidstaten. Via de toepassing van het beginsel van energiesolidariteit kunnen met de voorgestelde maatregelen de voordelen van een snellere uitvoering van projecten op het gebied van hernieuwbare energie grensoverschrijdend worden gedeeld. De maatregelen zijn bedoeld voor installaties van hernieuwbare energie in alle lidstaten en omvatten een breed scala aan projecten, inclusief bestaande structuren, nieuwe installaties van apparatuur voor zonne-energie voor zelfverbruikers van hernieuwbare energie en de repowering van bestaande installaties. Gezien de mate van integratie van de energiemarkten van de Unie zou een snellere uitrol van hernieuwbare energie in één lidstaat ook gunstig moeten zijn voor de voorzieningszekerheid en de prijzen in andere lidstaten. Hierdoor zou hernieuwbare elektriciteit grensoverschrijdend moeten stromen naar de plaats met de grootste behoefte, en zou goedkoop opgewekte hernieuwbare elektriciteit moeten worden uitgevoerd naar lidstaten waar elektriciteitsproductie duurder is. Bovendien heeft de nieuw geïnstalleerde capaciteit voor hernieuwbare energie in de lidstaten gevolgen voor de algehele vermindering van de gasvraag in de Unie.
- (20) Overeenkomstig artikel 122, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie kan de Raad op voorstel van de Commissie in een geest van solidariteit tussen de lidstaten bij besluit de voor de economische situatie passende maatregelen vaststellen, met name indien zich bij de voorziening van bepaalde producten, in het bijzonder op energiegebied, ernstige moeilijkheden voordoen. In het licht van de recente gebeurtenissen en de recente acties van Rusland vormt het grote risico op een volledige stopzetting van Russische gasleveringen, in combinatie met de onzekere zoektocht naar alternatieven, een significante bedreiging in de vorm van verstoorde energieleveringen, nog hogere energieprijzen en dus druk op de economie van de Unie. Daarom zijn bijkomende maatregelen dringend nodig.

³ Arrest van het Hof van Justitie van 15 juli 2021, Duitsland/Polen, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598.

- (21) Gezien de omvang van de energiecrisis, de mate van maatschappelijke, economische en financiële gevolgen en de noodzaak om zo snel mogelijk te handelen, moet deze verordening dringend in werking treden op de dag na de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie. De geldigheid is beperkt tot een periode van 18 maanden, met een herzieningsclausule opdat de Commissie, indien nodig, kan voorstellen de geldigheid ervan te verlengen.
- (22) Daar de doelstellingen van deze verordening niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar beter op het niveau van de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Krachtens het beginsel van evenredigheid overeenkomstig hetzelfde artikel gaat deze verordening niet verder dan wat nodig is om die doelstelling te verwezenlijken,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1a

Onderwerp en toepassingsgebied

Bij deze verordening worden tijdelijke noodregels vastgesteld voor een versnelling van de vergunningsprocedure die van toepassing is op de productie van energie uit hernieuwbare energiebronnen, met bijzondere aandacht voor specifieke technologieën voor hernieuwbare energie of soorten projecten waarmee het tempo van de uitrol van hernieuwbare energiebronnen in de Unie op korte termijn kan worden bespoedigd.

Deze verordening is van toepassing op alle vergunningsprocedures met een aanvangsdatum binnen de looptijd van de verordening en laat de nationale bepalingen tot vaststelling van kortere termijnen dan die van de artikelen 3, 4 en 5 onverlet.

De lidstaten kunnen deze verordening ook toepassen op lopende vergunningsprocedures die niet vóór [aanvangsdatum van de toepassing van deze verordening] hebben geleid tot een definitief besluit, mits dit de vergunningsprocedure verkort en de reeds bestaande wettelijke rechten van derden worden beschermd.

Artikel 1

Definities

Voor de toepassing van deze verordening zijn de definities van artikel 2 van Richtlijn 2018/2001/EG van toepassing. Daarnaast wordt verstaan onder:

1. "vergunningsprocedure": de procedure
 - a) die alle relevante administratieve vergunningen voor de bouw, de repowering en de exploitatie van installaties voor de productie van energie uit hernieuwbare bronnen, met inbegrip van warmtepompen, en op dezelfde locatie gelegen energieopslagfaciliteiten omvat, alsook de activa die nodig zijn voor de aansluiting ervan op het net, met inbegrip van vergunningen voor aansluiting op het net en milieubeoordelingen, indien vereist; en
 - b) die alle administratieve stadia omvat, beginnende met de bevestiging van de ontvangst van de volledige aanvraag door de bevoegde autoriteit en eindigend met de kennisgeving van het definitieve besluit over het resultaat van de procedure door die autoriteit;
2. "apparatuur voor zonne-energie": apparatuur die zonne-energie omzet in thermische of elektrische energie, met name apparatuur voor thermische zonne-energie en fotovoltaïsche apparatuur.

Artikel 2

Hoger openbaar belang

1. De planning, bouw en exploitatie van installaties voor de productie van energie uit hernieuwbare bronnen, de aansluiting ervan op het net, het bijbehorende net zelf of opslagactiva worden geacht van hoger openbaar belang te zijn en de volksgezondheid en de openbare veiligheid te dienen, wanneer rechtmatige belangen in afzonderlijke gevallen worden afgewogen voor de doeleinden van artikel 6, lid 4, en artikel 16, lid 1, punt c), van Richtlijn 92/43/EEG, artikel 4, lid 7, van Richtlijn 2000/60/EG en artikel 9, lid 1, punt a), van Richtlijn 2009/147/EG. De lidstaten kunnen de toepassing van deze bepalingen beperken tot bepaalde delen van hun grondgebied, tot bepaalde soorten technologieën of tot projecten met bepaalde technische kenmerken, overeenkomstig de prioriteiten die zijn vastgelegd in hun geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen.

- 2a. De lidstaten zorgen ervoor dat bij de plannings- en vergunningsprocedure voorrang wordt gegeven aan de bouw en exploitatie van installaties voor energie uit hernieuwbare bronnen en de daarmee verband houdende ontwikkeling van netwerkinfrastructuur wanneer in individuele gevallen rechtmatige belangen worden afgewogen, in ieder geval voor projecten die van hoger openbaar belang worden geacht. Ter zake van beschermde soorten geldt de vorige zin alleen indien en voor zover passende instandhoudingsmaatregelen voor soorten worden getroffen die bijdragen tot het behouden of herstellen van de populaties in een gunstige staat van instandhouding, en voor dit doel voldoende financiële middelen en gebieden ter beschikking worden gesteld.

Artikel 3

Bespoediging van de vergunningsprocedure voor de installatie van apparatuur voor zonne-energie

1. De vergunningsprocedure voor de installatie van apparatuur voor zonne-energie en op dezelfde locatie gelegen energieopslagfaciliteiten, met inbegrip van in gebouwen geïntegreerde zonne-energie-installaties en apparatuur voor zonne-energie op daken, in bestaande of toekomstige kunstmatige structuren, met uitzondering van oppervlakken van kunstmatige wateren, duurt maximaal drie maanden, mits het primaire doel van dergelijke structuren niet de productie van zonne-energie is. In afwijking van artikel 4, lid 2, van Richtlijn 2011/92/EU en bijlage II, punt 3, a) en b), alleen of in samenhang met punt 13, a), van bijlage II bij die richtlijn, wordt voor dergelijke installaties van apparatuur voor zonne-energie afgezien van de verplichting om, indien van toepassing, te bepalen of voor een project een milieueffectbeoordeling vereist is dan wel van de verplichting om een specifieke milieueffectbeoordeling uit te voeren.
 - 1a. De lidstaten kunnen bepaalde gebieden of structuren uitsluiten van de bepalingen van lid 1 om redenen die verband houden met de bescherming van cultureel of historisch erfgoed of met nationale defensiebelangen of om veiligheidsredenen.
2. Voor de vergunningsprocedure met betrekking tot de installatie van apparatuur voor zonne-energie, inclusief voor zelfverbruikers van hernieuwbare energie, met een maximumvermogen van 50 kW wordt de vergunning toegekend geacht indien de bevoegde autoriteiten of entiteiten een maand na de aanvraag nog niet hebben geantwoord, op voorwaarde dat het vermogen van de apparatuur voor zonne-energie de bestaande capaciteit van de aansluiting op het distributienet niet overschrijdt.

- 2a. Indien de toepassing van de in lid 2 bedoelde drempel tot aanzienlijke administratieve lasten of beperkingen voor de exploitatie van het elektriciteitsnet leidt, kunnen de lidstaten een lagere drempel toepassen mits deze hoger blijft dan 10,8 kW.
3. Uit de bovenvermelde vergunningsprocedures voortvloeiende besluiten worden in overeenstemming met de bestaande verplichtingen openbaar gemaakt.

Artikel 4

Repowering van hernieuwbare-energiecentrales

1. De vergunningsprocedure voor de repowering van projecten, inclusief de vergunningen met betrekking tot de upgrade van de activa die nodig zijn voor de aansluiting van de projecten op het net als de repowering tot een grotere capaciteit leidt, duurt maximaal zes maanden, inclusief milieubeoordelingen, indien vereist krachtens toepasselijke wetgeving.
2. Indien de repowering de capaciteit van de hernieuwbare-energiecentrale niet met meer dan 15 % verhoogt, en onverminderd de verplichting om eventuele milieueffecten te beoordelen overeenkomstig lid 3, wordt binnen drie maanden na de aanvraag bij de bevoegde entiteit vergunning verleend voor aansluitingen op het transmissienet of het distributienet, tenzij er sprake is van gerechtvaardigde veiligheidsoverwegingen of technische incompatibiliteit van de systeemonderdelen.
3. Indien voor de repowering van een hernieuwbare-energiecentrale of een daarmee verband houdende netwerkinfrastructuur om hernieuwbare energie in het elektriciteitssysteem te integreren, moet worden bepaald of voor een project een milieueffectbeoordelingsprocedure dan wel een milieueffectbeoordeling overeenkomstig artikel 4 van Richtlijn 2011/92/EU vereist is, wordt die voorafgaande procedure dan wel die milieueffectbeoordeling beperkt tot een beoordeling van de mogelijke aanzienlijke gevolgen van de wijziging of uitbreiding ten opzichte van het oorspronkelijke project.

4. Indien de repowering van zonne-energie-installaties geen extra ruimte inneemt en de voor de oorspronkelijke installatie vereiste milieumaatregelen worden nageleefd, wordt het project vrijgesteld van de verplichting om, indien van toepassing, te bepalen of voor het project een milieueffectbeoordeling vereist is overeenkomstig artikel 4 van Richtlijn 2011/92/EU.
5. Uit de bovenvermelde vergunningsprocedures voortvloeiende besluiten worden in overeenstemming met de bestaande verplichtingen openbaar gemaakt.

Artikel 5

Snellere uitrol van warmtepompen

1. De vergunningsprocedure voor de installatie van warmtepompen van minder dan 50 MW duurt maximaal een maand, in het geval van grondwarmtepompen drie maanden.
2. Tenzij er gerechtvaardigde veiligheidsoverwegingen zijn, er verdere werkzaamheden nodig zijn voor netaansluitingen of er sprake is van technische incompatibiliteit van de systeemonderdelen, wordt na kennisgeving aan de bevoegde entiteit vergunning verleend voor aansluitingen op het transmissienet of het distributienet van:
 - a) warmtepompen met een maximaal elektrisch vermogen van 12 kW; en
 - b) warmtepompen met een maximaal elektrisch vermogen van 50 kW die zijn geïnstalleerd door een zelfverbruiker van hernieuwbare energie, op voorwaarde dat de capaciteit van de hernieuwbare-elektriciteitsopwekkingsinstallatie van de zelfverbruiker van hernieuwbare energie minstens 60 % van de capaciteit van de warmtepomp bedraagt.
- 3a. De lidstaten kunnen bepaalde gebieden of structuren uitsluiten van de bepalingen van dit artikel om redenen die verband houden met de bescherming van cultureel of historisch erfgoed of met nationale defensiebelangen of om veiligheidsredenen.
3. Uit de bovenvermelde vergunningsprocedures voortvloeiende besluiten worden in overeenstemming met de bestaande verplichtingen openbaar gemaakt.

Artikel 5a

Termijnen voor de vergunningsprocedure voor de installatie van apparatuur voor zonne-energie, de repowering van hernieuwbare-energiecentrales en de uitrol van warmtepompen

Bij de toepassing van de in de artikelen 3, 4 en 5 bedoelde termijnen wordt de volgende tijd daarin niet meegeteld, tenzij deze samenvalt met andere administratieve stadia van de vergunningsprocedure:

- a) de tijd voor de bouw, de aanleg of de repowering van de centrales, de netaansluitingen daarvan en, met het oog op stabiliteit, betrouwbaarheid en veiligheid van het net, de desbetreffende noodzakelijke netinfrastructuur;
- b) de tijd voor de nodige administratieve stadia voor aanzienlijke verbeteringen van het net die vereist zijn om de stabiliteit, de betrouwbaarheid en de veiligheid van het net te waarborgen.

Artikel 6

Inwerkingtreding en toepassing

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Na haar inwerkingtreding geldt zij voor een termijn van 18 maanden.

Artikel 7

Evaluatie

Uiterlijk 31 december 2023 voert de Commissie een evaluatie uit van deze verordening in het licht van de ontwikkeling van de voorzieningszekerheid en de energieprijzen, en de noodzaak om hernieuwbare energie sneller uit te rollen. Zij brengt verslag uit aan de Raad over haar belangrijkste bevindingen van die evaluatie. Op basis van dat verslag kan de Commissie voorstellen de geldigheidsduur van de verordening te verlengen.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter
